

SLOVENSKI NAROD.

shaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter veja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 4 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dpisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesek v oči.

Klerikalcem so narodni interesi deveta briga, to so že opetovano pokazali. Strankarske koristi cenijo nad vse, za narodne zahteve pa se potegujejo samo takrat, kadar se jim obeta kak dobček, ali če mislijo, da s tem pridobe na popularnosti.

Kako malo so jima narodni interesi kažejo vsa njihova dejanja.

Najhujši naši sovražniki so nam Nemci, ki pritiskajo na nas z vseh strani. Ako bi se jih hoteli uspešno obraniti, bi bilo potreba, da bi proti njim skupno postopali vsi Slovenci glede na naše interne politične in strankarske spore.

A ne samo, da odklanjajo vsak složen nastop proti skupnemu sovražniku, oni se celo brez vsakega pomisleka vežejo z narodnimi nasprotniki samo z namenom, da bi z njihovo pomočjo in z njihovim sodelovanjem uničili nasprotno slovensko stranko.

To izpričujejo pretekle državnozborske in deželnoborske volitve, pri katerih so se klerikalci na vse črti naslanjali na Nemce.

To dokazuje povsem jasno tudi klerikalno-nemška zveza v deželnem zboru kranjskem in izdajalsko postopanje klerikalcev pri volitvah v okraju, zastop in okrajni odbor šoštanjski.

Klerikalci seveda dobro čutijo, da ta njihova ljubavna zveza z Nemci in nemčurji škoduje njihovi popularnosti in da bi jim lahko sčasoma izpodkopal tla med narodom.

Zato skušajo ta svoj pregrešni konkubinat pred javnostjo prikriti s tem, da nastopajo navidezno z vso radikalnostjo v parlamentu za posamezne naše narodne zahteve. S tem hočejo nametati slovenskemu ljudstvu in svojim nerazsodnim volilcem peska v oči, da bi ne videli, kako na vse črti leže v objemu z našimi narodnimi sovragi.

V tem oziru so klerikalci pravi mojstri, prvenstvo v tej umetnosti pa gre vsekakor poslancu dr. Korošcu, ki je naravnost virtuz v umetnosti, »za objenit prostotu«.

V času, ko so njegovi pristaši iz strankarske mržnje izročili šoštanjski okrajni zastop, ki je bil od nekdaj slovenski, v roke Nemcem in nemčurjem, nastopa dr. Korošec kot najbesnejši in najradikalnejši narodni todor.

Kot član proračunskega odseka je predlagal množico resolucij, v katerih zahteva izpolnitve starih naših narodnih zahtev. Kdor pazno ne zaseduje dogodkov v parlamentu, se mora nehote čuditi tej nepričakovani neverjetni narodni navdušenosti in izredni agilnosti štajerskega klerikalnega kolovodje.

A kdor pozorneje motri delovanje in nehanje gospoda dr. Korošca, se je že zdavnata lahko prepričal, da niso dr. Koroševe akcije, ki nosijo

na zunaj pečat narodne radikalnosti, ničesar drugega, kakor pesek v oči slovenski javnosti.

To se je zlasti pokazalo pri njegovi resoluciji glede ustanovitve višjega deželnega sodišča v Ljubljani, ki jo je predlagal preteklo sredo v proračunskem odseku.

Ta resolucija je bila seve vladi silno neprijetna, saj bi lahko povzročila novo krizo. Zato se je vladu potrudila, da bi jo spravila z dnevnega reda.

In dr. Korošec, ki z resolucijo itak ni imel resnega namena, je na prvi migljaj vlade zlezel pod klop ter dovolil, da se je njegova resolucija brez vsakega glasovanja vrgla v križ. Rjeveči lev se je torej kar preko noči spremenil v ponizno jaganje.

Seveda ta prelevitev ni bila zastonj. Dr. Korošec je dobil za svojo pokornost in poslušnost brez dvoma bogato plačilo.

In kolikor poznamo dr. Korošca, lahko trdim, da to plačilo ne tvorijo morda kakšne dragocene narodne koncesije, marveč si je pri sklepanju pakta z vladom izgovoril tako nagrada, ki bo vkorist samoklerikalni stranki.

Seveda nasproti javnosti bo dr. Korošec še vedno igrал vlogo nevkorenčenega leva in se po svojih listih hvalil, kako neznanško veliko je storil v državnem zboru za svoje volilce in za izpolnitve slovenskih narodnih teženj!

Kdaj bo slovenski narod spregledal in spoznal grdo komedijo, ki jo igrajo z njim klerikalci in njihovi voditelji??

Državni zbor.

Dunaj, 2. aprila. Skoraj štiri mesece so poslanci uživali »začasno pokojnino«, a tudi sedaj jih je vladu sklicala le na devetindvajset zborovanje, a ne morda zato, ker tako zahtevajo ljudski interesi, temveč ker vladu potrebuje — novih vojakov.

In ta nevhaležni posel, priporočati dovoliti več rekrutov, je imel slovenski klerikalec Pogačnik, ki je vložil tozadejni vladni nujni zredlog. Sicer pa je bila prva seja monotona, uprav brez vsakega zanimanja. — Poslane Malechovski je nujno predlagal glede ustanovitve ministrstva za javna dela in o naknadnem kreditu za to ministrstvo. — Posl. grof Kolowrat je nujno predlagal zvišanje rekrutnega kontingenta in zaradi podpor takim revnim rodbinam, kajih rodbinski očetje so poklicani k vojaškim vajam. Posl. Schraffl je nujno predlagal, naj se takoj začne razpravljati o poročilu vinorejskega odseka zaradi podpor vinorejem, ki so jih prizadele ujme. Nadalje se Malorusi vložili pet nujnih predlogov zaradi zlorab pri volitvah v gališki deželni zbor. — Posl. dr. Korošec je interpeliral brambov-

skega ministra zaradi postopanja orožnikov v Dobrni pri Celju, posl. Waller (nemški klerikalec) pa justičnega ministra zaradi jezikovnega prava na Koroškem. — Posl. Freisl je opozoril predsednika, da cene sladkorja tako naraščajo, da bo tistih 28 milijonov, ki odpadejo državnemu proračunu vsled tega, ker se je sklenilo, da se s 1. avgustom t. l. zniža davek na sladkor za 8 K, prislo le na korist tovarnarjem, ne pa prebivalstvu. — Predsednik je odgovoril, da je ta stvar zelo važna, a se ne more rešiti le potom vprašanja, temveč se mora sporobiči vladu z interpellacijo. — Posl. Pogačnik je utemeljeval svoj nujni predlog o rekrutnem kontingentu s tem, da imajo mladeniči škodo, ker toliko časa ne vedo, ali bodo morali dne 1. oktobra k vojakom ali ne. — Proti nujnosti je govoril češki socialni demokrat Svoboda, nakar se je razprava prekinila do jutri.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 2. aprila. Položaj v proračunskem odseku je popolnoma pojasnen, dasi je imel poslanec dr. Kramar v današnji seji še precej bojevit govor. Babil se je najprej z govorom justičnega ministra ter ga ostro obsodil. — Zvez ob 7. uru se je razprava zaključila ter se je začelo glasovanje. Pri tem je bil ves proračun justičnega ministra sprejet z veliko večino nespremenjen; istotako so bile sprejete vse resolucije, razen resolucije poslanca dr. Korošca zaradi ustanovitve nadsodišča v Ljubljani. Vsled groženj nemško-nacionalnih poslancev iz Štajerske in Koroške so se tudi slovenski člani odseka splašili ter se resolucija sploh ni dala na glasovanje, temveč se je odstopila vladu v preizkušnjo.

Nezadovoljni Poljaki.

Dunaj, 2. aprila. Poljski klub je sklenil protestirati proti temu, da je vladu preložila v proračunski odsek težišče vsega parlamentarnega delovanja. S tem se zbuja v prebivalstvu napačno mnenje, kakor da bi odsek bil vse, parlament pa nič. Tudi z ustanovitvijo ministrstva za javna dela Poljaki niso zadovoljni, češ, da se novo ministrstvo ozira le na politični srednjih stanov, docim bi poljski klub želel, da bi novo ministrstvo imelo bolj tehničen značaj ter bi se mu posebno odkazala gradnja kanalov.

Zavarovanje za starost in onemoglost kmečkega in obrtnega stanu.

Dunaj, 2. aprila. Svobodna agrarna zveza je razpravljala v današnji seji, naj se zavarovanje za starost in onemoglost raztegne tudi na kmečki in obrtni stan. Poljedelski

minister je izjavil, da za sedaj še ne more ničesar izjaviti v imenu vlade, toda osebno vpošteva želje dotičnih krogov, a ne pozabi tudi na velike težave, ki ovirajo tako zakonodajstvo. — Sprejela se je resolucija, naj imenovan zavarovanje obsegata razen industrijskih in kmetijskih delavcev tudi samostojne kmetovale, ali pa se naj istočasno s prvim zakonskim načrtom predloži samostojni načrt o zavarovanju kmečkega in rokodelskega stanu.

Terorizem na Rusku.

Varšava, 2. aprila. Zadnje dni se je na Rusko-Poljskem izvršilo enajst atentatov, katerih žrtve so bili orožniški kapitan Mihailov, en orožniški stražmešter, štirje policijski in pet tajnih agentov. Oblasti so izdale dalekosežne odredbe proti teroristom.

Petograd, 2. aprila. Policija je ponoči prišla v stanovanje zdravnika dr. Frenkla ter odvedla njega in pri njem se mudeče osebe v Peterpavlovo trdnjava. Policija trdi, da je dr. Frenkel vodja revolucionarne armadne organizacije, ki so ga toliko časa brezuspešno iskal. Obenem je baje policija zopet razkrila in preprečila atentat na velikega kneza Nikolaja.

Zvišanje civilne liste za nemškega cesarja.

Berolin, 2. aprila. Vse se draži, zato postajajo tudi vladarji draži. V najkrajšem času se predloži pruski zbornicu zakonski načrt za zvati zvišanje civilne liste, ki jo dobiva nemški cesar posebej kot pruski kralj. Dosedaj je znašala ta civilna lista 15.719.296 mark, a leta 1820. je znašala še samo 7.700.000. Leta 1858. se je zvišala za 1½ milijona, leta 1868. za tri milijone in leta 1889. še za 3½ milijona mark.

Dopisi.

Z Bleda. Zborovanje interesentov tujškega prometa na Bledu se je vršilo 29. t. m. v »Blejskem domu«. Predsednik blejskega prometnega društva, Peternel, je pozdravil dosede zboravce, katerih se je zbraloko 50. Kot zastopnik deželne zveze se je zahvalil dr. Krisper gorenjskemu prometnemu društvu za njihovo ugodno doba, ker se je pri ministrstvu za javna dela ustanovil, poseben letovišč prospekti v enaki obliki, in sicer taki, kakršne ima duajska deželna zveza, kar se je tudi sklenile. Izdajanje strokovnega lista »Promet in gostilna« se je vsestransko z navdušenjem sprejelo in na vso zagotovili, da se bodo brez dvoma vsi gostilničarji in zavedni trgovci na listi naročili, kjer je ta list tudi za trgovce velikega pomena. Zborovanje, katero je trajalo tri ure, je bilo vsem udeležencem v vzpodbujajo in zadoščenje in v dokaz, da se je v preteklem letu na tem polju res vzročil vztrajno delovalo.

Se žalostnejši, kakor ta konec edine vojne, ki jo je imel vojvoda Erkole, je bil konec njegovemu vladanju.

Leta 1796. je prišel Bonaparte s svojo armado v Italijo. Vojvoda Erkole je seveda hitel proglašiti svojo neutralnost in Bonaparte jo je četudi nerad, respektiral, zahteval pa je, da morajo modenski kmetovale prodati francoski armadi sto volov. Kmetovalci so seveda ubogali in se z volni odpravili v francoski tabor. Na potu pa so naleteli na avstrijsko vojaštvu, in sicer na kranjski polk. Ta je kmetom vole vzel. Sicer je polk te voje pošteno plačal, ali Bonapart je zadostovalo dejstvo, da so njegovim vojakom namenjene vole snedli Avstriji. Odstavil je vojvoda Erkola in ga spodil iz njegove države. Po božji milosti je bil vojvoda Erkole 26 let vladar modenski in je izgubil krono in prestol zaradi sto volov, ki so jih snedli kranjski fantje.

F. R.

LISTEK.

Žalosten konec.

Vojvodstvo Modena v Italiji je l. 1780. izgubilo svojega ljubljenega vladarja vojvodo Franca III. Ta vladar je bil največji lahkooživec in največji zapravljivec svojega vojvodstva. Kar se je dalo zapraviti, je zapravil vse, in ko ni imel ničesar več, je prodal celo prekrasno galerijo slik, ki je bila last države. Ko je prodal tudi ta denar med ljudi, je odložil kromo in žezlo in je umrl.

Njegov naslednik je bil vojvoda Erkole, v denarnih stvareh pravno nasprotje svojega očeta in prednika. Erkole je bil tako štedljiv in skop, da še sam sebi ni ničesar privoščil. Če je prišel na njegov dvor kak tuje, ga ni nikdar pogostil. Tujec je moral biti že posebno odličen mož, če je bil deležen sreče, da mu je vojvoda dal enkrat — šnofati.

Naravno je, da tako štedljiv mož tudi ni došel trošil za armado, ki itak ni imela začnji drugega pomena kot da je služila za parado in za izvrševanje policijske oblasti. Vojvoda Franc je imel še nekaj vojaštva, vojvoda Erkole pa le nekaj stotnij in še te je pisano gledal, jih slabno hrnil in se slabše oblačil, plačo pa jim je ostajal dolžan.

Zgodilo se je pa, da je bil v modenskega vojvodstva mestu Reggio velik semenj, kamor je prišlo silno mnogo tujcev. Za žasa semnjastase v mestu nastanili tudi dve operni družbi in delali prav dobre kupče. Vojvoda Erkole je imel sicer v Modeni krasno gledališče, ki je je bil sezidal njegov oče, toda igralo se tam nikdar ni. Vojvoda ni hotel dati za gledališke predstave nebenega krajevarja in vsled tega ni prišla v Modeno nobena gledališka družba.

Ko je vojvoda zaznal, da sta po dolgih letih prišli na ozemlje njegove države kar dve operni družbi, ga je obšla želja, da bi bil zopet enkrat deležen nekoliko umetniškega užitka. Seveda ne da bi ga to kaj veljalo.

Zaradi tega je ukazal, da mora serizne opere predstavljalca družba zapustiti mesto Reggio in priti v Modeno, češ, za Reggio je ena družba dovolj.

Toda prebivalci mesta Reggio so bili trmoglavi in so vojvodi sporočili, da ne puste nobene družbe v Modeno in v zvo nespoštljivostjo so dostavili, da tudi nobena družba kar nič ne želi priti v stolno mesto, ker v Reggiu mnogo zaslubičata, dočim v Modeni ni ničesar dobrega pričakovati vsled »štedljivosti« ljubljenega vladarja.

Ta drzna upornost je vojvoda Erkola globoko užalila in sklenil, da bodo mestjani kar omedlevali strahu pred njegovim armado in vsled tega, da je vnaprej določil pogoje, pod katerimi smejo generali skleniti mir. Ti pogoji so bili: 1. mesto plača vse stroške vojne ekspedicije in še nekaj vojvodi »za bolečine«, ki mu jih je

povzročila mestjanska nepokornost; 2. opera družba pride takoj v Modeno, ne da bi vojvodo to kaj veljalo.

Lep je bil ta račun, samo narejen je bil brez krčmarja. Mestjani v Reggiu so namreč bližajoči se vojvodi armadi zaprli mestna vrata pred nosom, so se oborožili in naznali vojvodovim generalom, da ne dajo operne družbe in da tudi nič ne plačajo. In vse grožnje in vse prigojanje ni nič pomagalo.

Vojvoda bi se bil pač rad vojškal, toda ker bi bilo treba mesto redno oblegati in bi to veljalo mnogo denarja,

Iz Mokronoga. Občni zbor zadruge rokodelcev svobodnih in dopuščenih obrtnikov v Mokronogu se je vršil v nedeljo, 29. m. m. Za naše deželske razmere je bila — to lahko rečemo — ogromna udeležba. Od 213 članov udeležilo se jih je občega zbra okroglo 100. Načelnik g. Maks Pasetzky otvoril zborovanje, konstatiiral sklepno, pozdravljiva navzoče, zahvaljujoč se jim za tako izvredno veliko udeležbo. Nato poročal tajnik gospod Ivan Smrekar o zadružnem delovanju v preteklem letu. Podarja, kako velike krivice se gode obrtnikom v tem, da obrtne oblasti ne store nikakih strožjih korakov zoper mojstreskaze. Poroča, da se je zadružno načelstvo mnogo prizadevalo, da bi obrtna oblastva storila nekaj, kar bi imelo uspeh, a žalibog našlo povod ne samo gluha ušesa, ampak tudi zakrnjena srca. Dasičavno pa smo se letos takoreč bojevali brezuspešno, ne vrzimo puške še v korizo, ampak sklenimo se v trdno falango, ker ako bomo složni, ne bude treba naših vladnih jerobov vedno le prosliti, ampak mogoče nam bo kot vpoštovanji skupini tudi kaj izsiliti. Burno pritrjevanje je pričalo, da je gospod tajnik govoril vsem iz srca. Iz njegovega nadaljnega poročila še posnamemo, da je zadružna v preteklem letu rešila, odnosno odpislala 99 vlog, da je imel odbor 3 redne seje, ter da se je priredil obrtni sestanek v Št.Rupertu, ki je bil še precej dobro obiskan. Zadružna se je udeležila akeje glede kandidatov v predobrinsko komisijo, kjer je tudi dosegla povoljne uspehe. Poročilo tajnikovo se je brez ugovora odobrilo. Blagajnikovo poročilo, ki izkazuje 476 K 78 vin. dohodkov ter 291 K 72 vin. stroškov in 540 K rezervnega zaslada, se je istotako odobrilo. Proračun, ki izkazuje 456 K 6 vin. dohodkov in 235 K stroškov se je tudi odobril. Računska preglednika gg. Kunsteck in Glušič poročata, da sta dne 12. prosinec t. l. pregledata knjige, račune in blagajno in našla vse v redu ter predlagata načelniku absolutorij. Soglasno sprejeti. V odboru in za namestnike so bili izvoljeni dosedanji obrtnovičani. K točki preosnova pravil po novem obrtnem redu, je govoril gospod dr. Blodig, zadružni instruktor, ki je pojasnil, da je pojasnil, da je po nekateri člani, nekoliko iz hudočnosti, nekoliko iz nevednosti — motili, ali ogromna večina udeleževala se je razprave živahnino stvarno, ter s tem pokazala, da obsoja one, ki so imeli naman motiti. Za sestavo imenika predsednikov preizkuševalne komisije vajencev iz stanu mojstrov, pooblastil je občni zbor načelstvo, da jih ono imenuje po svoji razsodnosti. Jako burni pa sta bili točki o ustavnosti obrtne hranilnice in posojilnice ter o ustavnosti izobraževalnega tečaja za vajence, a tudi tu je zmagala razsodnejša večina. Izvolila sta se dva pripravljalna odbora, ki imata nalogo vso stvar izdelati ter jo izrednemu občnemu zboru predložiti v odobrenje. Storil se je tudi sklep, da pristopi zadružna k dejelni zvezzi kranjskih obrtnih zadruž v Ljubljani in so se izvolili tudi gosp. delegat. K zadnji točki dnevnega reda, slučajnosti, se je oglasil k besedi g. Fr. Lukek, čevljarski mojster iz Veselih gore ter stavljal predlog: Načelstvu se naroča, da stopi v stik po dejelni zvezzi obrtnih zadruž kranjskih z vsemi rokodelskimi zadrgami na Kranjskem v ta namen, da se sestavi pršnja, naj dejelna vladu zaukaže vsem obrtnim oblastom prve inštanci, da naj pri kaznovanju mojstrovskaz uporabljajo § 152. o. r. Za izročitev tega predloga vlad, naj se naprosijo poslanici obeh strank. K temu predlogu pa stavi gospod Kunsteck dodatni predlog, glaseče se, ako pa bi dejelna vladu in obrtna vlastva le ne vpoštovala naših po zakonu zajamčenih pravic, delujmo na to, da po letu 1908. vsi oddamo obrtne liste nazaj, ter tako prisilimo obrtno oblastvo, da bo moral videti tudi one, ki jih sedaj noče. Predlog in njegov dodatek sta bila z živahnimi dobro-klici sprejeta. Tako so prvič pokazali mokronoški obrtniki, da so zmožni dela, in v to jim kličemo krepko naprej.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 3 aprila.

Ze psuje. Kadar zmanjka »Slovenec« argumentoval, tedaj psuje. Ali mar pri njegovih bralcih zarobljena beseda več zaleže kot vsak dokaz? Psovati je začel »Slovenec« zradi tega, ker ne more o v r e ē i, kar smo navedli glede **klerikalno nemške zvezze**. Kar gorostasna je »Slovenčeva« prima med dr. Tavčarem in dr. Šusteršičem. Pri volitvi v dejelni odbor je bil izvoljen dr. Tavčar z glasovi slovenskih naprednih poslanec in je bil glas dr. Egerja popolnoma brez pomena. Pri dr. Šusteršiču pa so o d l o ī i l i zanj Nemei, dr. Šusteršič je bil izvoljen s pomočjo nemških glasov. Razloček je torej bistven in če »Slovenec« ta bistven razloček poskuša prikriti, je bitno otročarija. Stvar je taka, da je dr. Tavčar dejelni odbornik slovenskih

trgovin se je gremij obrnil na gremij drugih mest, a nikjer ni to odpiranje in zapiranje urejeno. Če bi gremij v Ljubljani določil odpiranje in zapiranje za svoje člane, bili bi ti oškodovani, ker bi drugi trgovci imeli prej in dalje odprt. Če odobri dejelna vlada sklep gremijalnega odbora, da organizira v en gremij skoro vse ljubljansko trgovstvo, potem bo sklep o ureditvi odpiranja in zapiranja trgovin lahka stvar, ker dopušča novi obrtni red, da gremij in zadruge o tem sklepajo. Če se pa nameravana organizacija ne posreči, je pa mogoče urediti zadevo le potom zakona. Novi obrtni red določa, da je za špecerijsko, materialno in kolonialno stroko in za trgovino z mešanim blagom doprnesti dokaz usposobljenosti. Ta določba sili obrtno oblast, da o dokazih usposobljenosti vpraša gremij za njegovo mnenje. To je važna določba za gremij, ki ima vpogled v usposobljenostne dokaze, važna pa tudi za trgovske srodnike in vajence, ker bodo morali skrbeti, da dobe od svojih gospodarjev spričevala, katera potrdi obrtna oblast ali gremij. Mestni magistrat ljubljanski je poslal gremiju načrt odredbe trgovinskega ministrstva o trgovini s pivom v zaprtih steklenicah, da izreče o njem svoje mnenje. Gremij je odgovoril, da je mnenja, da se tako važna zadeva da uveljaviti samo na podlagi zakona. Poročalec je nato prečital dopis trgovske in obrtnice, ki se je obrnila na gremij s prošnjo, da ji sporoči in utelejti svoje mnenje glede podraženja vseh živiljenjskih potrebščin. Na ta dopis je odgovoril gremij v vseh posameznih točkah ter navedel sredstva, ki bi utegnila izboljšati razmere in ki so: podraževanje premogokopov, odprava carine, odprava užitnine po mestih, kjer se sedaj pobira, revizija veterinarne - policijskih naredb po nepristranih organih, prepoved izvoza živine iz Avstrije, zakon proti izseljevanju. Za zelo potrebljene gremijalne trgovske šole je prispeval ljubljanski občinski svet s 500 K in trgovska in obrtna zbornica s 300 K, dejelna vlada pa molči vkljub vsem prošnjam. Odbor je sklenil 15. januarja t. l., da sprejme v svojo organizacijo vse trgovce, ki plačujejo najmanj 20 K pridobnini brez doklad. K temu ga je privelo med drugim tudi to, da je zadružni inštruktor nameraval organizirati vse ostale trgovce, ki niso protokolirani. Tako bi nastali dve organizaciji. Odbor je pa mnenja, da je le v slegi moč in da ima organizacija le takrat vpliv in veljavno, če je število njenih članov veliko. Vplival je pa pri tem tudi finančni moment. Trgovci, ločeni v dve zadruži, bi težko prenašali gremijalne stroške, združenim v eno organizacijo bo pa to pravlahko mogoče. Še tekom tega meseca se bo vršil o tej zadevi občni zbor, kateremu bodo poklicani vsi ljubljanski trgovci, ki plačujejo določeni cenzus. Vsled sklepa zadnjega občnega zabora se je odpolnila trgovinsko ministrstvo resolucija glede zvišanja telefonskih pristojbin. To poročilo se je odobrilo. Računski zaključek za leto 1907, izkazuje 7962 K 7 vin. dohodkov in 7510 K 27 vin. stroškov. Premoženja je bilo 31. decembra 1907. 49.823 K 80 vin. Za računske preglednike je poročal gosp. Golob, ki je izjavil, da so našli vse knjige in račune v redu. Predlagani absolutorijski načelstvu in tajniku g. Svetlinu je bil soglasno sprejet. Doklada za leto 1907. se je določila z 12 K za člana. Pri raznoterostih se je podelilo »Merkurju« 400 K podpare; glede želje »Merkurjeve«, naj bi se delalo na to, da se odpravi prodaja blaga v hotelih ob strani tujih trgovcev in da naj bi se na hotelirje vplivalo, naj ne dado sob takim ljudem, se je sklenilo, da se ta točka dene na dnevnem red prihodnjega občnega zabora, ki bo 26. t. m. Uspeha pa po mnenju zborovalcev ni pričakovati, ker imajo tudi ti ljudje obrene liste. S tem je bilo zborovanje končano.

mestnih poslanec, dr. Šusteršič pa dejelni odbornik **klerikalno - nemške koalicije**. Kako bo obenem zastopal koristi slovenskih kmetov in nemških graščakov, to je sicer uganka, ki pa na nam ne dela preglavice.

— **Podaljšanje davne olajšave za Ljubljano.** Vladna predloga, ki je bila včeraj podana v poslanski zbornici, določa, da se 18letna davčna prostost za nove zgradbe in prezidave v Ljubljani podaljša do 2. julija 1910. V utemeljevanju se navaja, da se je ljubljanski občinski svet v tozadnji svoji prošnji skliceval na dejstvo, da v Ljubljani še vedno primanjkuje stanovanj in da je mestna občina sklenila z vojno upravo transakcijo zaradi preložitve vojaškega preskrbovališča, vsled česar se je dobilo večje stavbišče, za katero bi mestna občina ne dobila pričakovanega nadomestila, aki bi ne bilo več davčne prostosti. Vladna predloga naglaša, da je to podaljšanje vsekakor zadnje.

— **Novi okrajni šolski nadzorniki na Kranjskem.** Imenovani so slednji gg. za okrajne šolske nadzornike na Kranjskem: za slovenske ljudske šole: za šolska okraja Krško in Litija nadučitelj v Zagorju Ludvik Stiasny, za šolska okraja Postojna in Logatec, nadučitelj v Postojni Ivan Thuma, za šolska okraja Novo mesto in Črnomelj nadučitelj v Spodnjem Logatcu Josip Turk, za šolska okraja Kranj in Radovljica vadnični učitelj na učiteljišču v Ljubljani Ivan Janežič, za šolska okraja Ljubljana mesto in Kočevje vadnični učitelj na učiteljišču v Ljubljani Anton Major, za šolska okraja Ljubljanska okolina in Kamnik nadučitelj v Ljubljani Franc Gabršek; za nemške ljudske šole v šolskih okrajih Kočevje, Novo mesto in Črnomelj učitelj na učiteljišču v Ljubljani Rudolf Peerz, za druge nemške ljudske šole v deželi profesor na realki v Ljubljani Albin Belar.

— **Občina Mozelj na Kočevskem** je prava — tako piše »Slov. Branik« — domena ultragermanskega župana na Jonkeja. To njegovo kraljestvo sega prav do Kolpe. Ob Kolpi je več žag in mlinov; vse je čisto slovensko. Nad Kolpo v gorah pa je pet vasi, ki so še danes zvečine slovenske: te vasi so: Zdihovo, Škril, Muhanov, Turkovna Draga in Ograja, ki pa spada k občini Novi Lazi. Ena vas od druge je oddaljena po dobre četrte ure. Na Jonkejevo prizadjevanje jih je sezidal »Schulvereine« kar dve enorazredni šoli, in sicer v Škrilu in v Muhanovi. Te šole pohajajo skoro sami slovenski otroci iz žag in teh vasi kar kaže imena učencev: Tanko, Janežič i. dr. Ob prilikah, ko se dele otrokom božična darila ali ko pride »Schulvereinov« nadzornik, ni hajlovanja ne konca ne kraja, in tako se polagoma večpla mladini nemštv. — Tričetrt ure vzhodno od Škrila, v Verdengu, imajo trai za štiri vasi: svojo »Schulvereinovo« šolo. — V cerkvenem oziru spadajo te vasi pod beneficijatu na Mariboru. Tudi v cerkvi se širi nemštv, kajti pridiguje se samo nemško, le evangelij se prečita tudi slovensko; ljudstvo samo pa si zelo želi slovenskih pridig. — In ta kranjska dežela se tako ponosa pred Slovencem na periferiji s svojim slovenstvom, dočim se v njenem kriku v šoli in v cerkvi predzrno širi nemštv.

— **Dolgo življenje** prorokuje »Slovenec« našemu listu, ker z vso resnobo trdi, da bomo do sodnega dne pisali o nemško-klerikalni zvezzi. Ako »Slovenčeva« katoliki sploh verujejo v sodni dan, morajo tudi vedeti, da »znamenja na zmaji in na nebui« še ne kažejo, da bi prišel sodni dan tako kmalu. Potem pa je mogoče dvoje: ali so naši protivniki res prečipi, da bodo na Slovenskem na prednjaki s svojim glasilom dokler bo svet stal, ali pa smatrajo svojo zvezzo z Nemeji za tako trdno, da jo razreže šele tromba, ki bo klicala mrtve iz groba. To morajo »Slovenčeva« vendar vedeti, da prenehamo pisati o nemško-klerikalni zvezzi, kakor brž je ne bo več.

— **Klerikale se povsod vežajo z Nemci.** Nedavno tega so bile volitve v okrajni zastop šoštanjski. Klerikalec pod vodstvom velenjskega župnika I. Skaza in župnika Cizeja so se zvezzali z Nemeji, da bi strmoglavili dosedanjega okrajnega načelnika državnega poslanca Vinka Ježova in načaka. Posledica te zvezze je bila, da je bilo od vsake stranke — napredne, klerikalne in nemške, izvoljenih bližnje enako število kandidatov, da bi torej Slovenec, če bi postopali složno, imeli v okrajnem zastopu dvetretjinsko večino. Toda klerikalec niso hoteli ničesar slišati o skupnem postopanju s pristaši »Narodne stranke«, marveč so se raje zvezzali z nemščurji. Plod te zvezze je, da je postal sedaj načelnik okrajnega zastopa šoštanjskega, ki je bil doslej skoro brez izjemne slovenski narodnjak, Neme. Pri volitvi v okrajni odbor dne 30. marca, je bil namreč izvoljen

za okrajnega načelnika Nemeč pl. A. Damovich, za njegovega namestnika na klerikalec Jos. Skaza, župan v Velenju. A da se klerikalno-nemška zveza še bolj manifestuje, so klerikaleci poslali v okrajni odbor še dva najzagrizenja šoštanjska nemščurja. V okrajni odbor so namreč izvoljeni tile: sentiljski župan Koren, velenjski župnik Cizej, Iv. Dornik iz Družmirja in najbolj zagrizena nemčurja v okraju Hans Woschnagg in Viktor Hauck. Torej so klerikaleci raje volili v odbor dva strastna nemčurja, kakor da bi sporazumeli z naprednimi člani okrajnega zastopa in s tem skupno volili okrajni odbor. Sramota! In kaj bo posledica tega izdajalskega dejstva? Nemški načelnik bo pri okrajnem odboru, pri katerem se je doslej uradovalo slovenski, uvedel zopet nemško uradovanje! Sicer se pa ni čisto nič edulti, da se je župan Skaza tako toplo zavzemal za nemškega načelnika in nemščurke odbornike, saj je sam prikrit nemščurku, dela se sicer Slovenci, a je v sru prav tak nemčur kakor njegov brat zdravnik dr. Skasa!

— **Kaj pa mi Slovenci?** Iz slovenskega Štajerja se nam piše dne 31. marca t. l.: Pri nas na Štajerskem resno nameravajo za Nemece ustanoviti novo učiteljišče, in sicer v gorenjem delu deželje; to pa zato, ker je pomanjkanje moških učiteljskih oseb tudi v nemških krajih naše krovovine postalo že dokaj občutno. Kaj pa naj porečemo temu mi Slovenci na Štajerskem? Jeli med nami pomanjkanje moških učiteljev manjše, nego v nemškem delu deželje? Kaj še! Skoraj v vseh okrajih slovenskega Spodnjega Štajerja je danes ženske moči majorizirajo moške. Vsa čast sicer večini naših učiteljev, a v višjih razredih mešoviti šol, zlasti v bolje organizovanih, niso na mestu, in če bi — recimo — tudi bile, to že iz postavnih razlogov ne gre. A kakšna perspektiva se nam kaže v tem pogledu? Skoraj bomo tam, kakor so že ponekod na Kranjskem! — Edino učiteljišče, katero je namenjeno na Štajerskem Slovenia, je ono v Mariboru. A ustroj na tem učiteljišču je tak, da se morejo tu šolati tudi Nemci. In res slednje leta na tem učiteljišču maturira več Nemcev. Import iz Kranjske in Primorsk, ob koder smo še dobivali na Štajersko slovenske učitelje, se je vsled novejših odredb našega deželnega skloškega sveta, ki kaj pazljivo gleda na to, da bi se nemštv pri nas kje ne oškodovalo, zelo otežkočil. In tako smo srečno dospeli tako dač, da nam vrijava učiteljišče iz deželnega učiteljišča v Mariboru, katere so le pro forma usposobljene iz slovenščine, sicer so pa vzgojene povsem v nemškem duhu. In kaj pa storimo Slovenci v tem pogledu? Se li kaj stori od strani naših merodajnih činiteljev v paralizovanje tega abnormalnega stanja glede popolnitve učiteljskega osobja na slovenskih ljudskih šolah? Nič ali bore malo.

— **Slovenci moramo zahtevati, da se na ustanovi moško učiteljišče. To je skrajna potreba!** Slovenski poslanci naj tozadevao energično povzdignejo svoj glas! Če Nemci tarnajo o nedostajanju ljudskih učiteljev, imamo mi Slovenci v to še veliko več vzroka. Mi smo tudi deželani in plačujemo svoje davke, kakor nemški sodeželjenci: ergo gre nam tisto, po čemer oni stremijo. A treba je to glasno povedati ter tudi po tem — delovati!

— **Iz davne službe na Štajerskem.** Začasni davni asistentje so postali dosedanji praktikantje H. Linhart, Albin Podlesnik in Avgust Makotar.

— **Iz poštne službe.** Za poštnega praktikanta je imenovan absolutirani realce K. Valjavec, in sicer za Ljubljano na Gorenjem Štajerskem.

— **Solske vesti na Štajerskem.** Nova enorazrednica se ustanovi v Škalskih Cirkovcah pri Velenju. — V pokoj je šel nadučitelj na Ptujski gori Domicijan Serajnik. Zopet nastavljen je začasno upokojena učiteljica Letecija Kobalje v Hrastniku. Stalen je postal pri Sv. Miklavžu pri Ormožu učitelj Karel Pinterič.

— **Občeni zbor »Dramatičnega društva«.** V notici o občnem zboru »Dramatičnega društva« je vsled tiskovne pomote izostala točka »Volitev odbornikov«, kar bodi s tem popravljeno.

— **Seja odbora za Trubarjev spomenik bo jutri v soboto 4. aprila ob 11. dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu.** Pozivamo nujno vse one častite dame in cenjene gospode, ki so v odboru, da se te seje **zanesljivo udeleže.** Priponjamamo, da je spomenik gmočno **zasiguran** in da se bo odbor posvetoval v tej seji o obliku spomenika, o umetniku, ki se mu naj izroči delo, in o prostoru, kjer se naj spomenik postavi.

— **Gledališki večer** prirede člani slovenskega gledališča v soboto, dne 4. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« s tem-le sporedom: 1. Smetana: Ouvertura iz opere »T

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca marca 1908 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko 1107 strank 540 290 K 80 v, 899 strank pa dvignilo 543 215 K 24 v. V I. četrtek leta 1908 se je dovolilo 73 posilcem hipotečnih in občinskih posojil za 443 200 K, a 7 prošenj za skupni znesek 49 800 K se je odklonilo zaradi nezadostnega pokritja.

Ljubljanska kreditna banka.

Meseca marca t. l. se je vložilo pri "Ljubljanski kreditni banki" na vložne knjižice in na tekoči račun 1,815.203 K 51 v, vzdignilo pa 1,587.192 K 92 v. Skupno stanje vlog je bilo koncem marca t. l. 8.962.901 K 77 v.

Obrtno pomežno društvo

v Ljubljani je imelo meseca marca 177.569 K 57 v denarnega prometa, in sicer je bilo dohodkov 93.125 K 19 v, stroškov pa 88.927 K 64 v. Končno stanje meničnih posojil znaša 365 898 K 10 v, stanje hranilnih vlog pa 260.455 K 41 v.

Kmetска posojilnica ljubljanske okolice, reg. zadružna z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dnem 31. marca 1908. Aktiva: Gotovina 42 590 K 28 v, naložen denar 1.855 409 K 42 v, posojila 10,517 724 K 37 v, vrednostne listine 363.300 K v, zadružni dom 203 584 K 92 v, zadružni hiši 261.185 K 49 v, zadružno zemljišče 109 253 K 50 v, inventar 7592 K 20 v, prehodni zneski 6412 K 18 v, zaostale obresti 1. jan. 1908 104 907 K 57 v. Pasiva: Deleži 26.306 K, hranilne vloge 13,164 046 kron 58 v, rezervna zaklada 188.818 kron 31 v, pokojninski zaklad 21.343 kron 19 v, predplačane obresti 1. januarja 1908 31 513 K 59 v. Upravno premoženje 13,471.959 K 93 v. Denarni promet 15,734.298 K 27 v.

Poslano.*

Napredni gorenjski akademiki so oznanili v nekaterih slovenskih listih, da snujejo prosvetno dijaško društvo za Gorenjsko. Ker se ta zadeva tiče — če ne direktno, pa vsaj indirektno — tudi »Prosveta«, smotramo za svojo dolžnost spregovoriti o njih par besed. Gre se tu v prvi vrsti za vprašanje, zakaj »Prosveta« ne sprejema neradikalcev — to se ji je očitalo že večkrat prikrito in neprikrito. K temu njenemu stališču so peljali »Prosveto« ne teoretični, temveč praktični razlogi. Mi vidimo, da ona slovenska dijaška društva kaj slabu uspevajo, v katerih ne vlada med članji soglasje. Malenkostni prepiri so tam na dnevnu redu in tem trpi društveno delovanje. Nasprotno vidimo lepe uspehe »Prosvete« in njenih podružnic, uspehe, ki imamo zanje zahvaliti ne v zadnji vrsti popolno soglasnost društva, ki izključuje škodljive notranje razpore. Ti uspehi so nam porok, da stoji »Prosveta« na dobrem stališču, in nedopusten se nam zdi vsak poskus v tem oziru ž no kaj eksperimentirati; kaj takega bi moralno društvo pač predrago plačati. Sicer pa nič ne škodi, če ustanovi napredno neradikalno dijaštvu tudi kako lastno fer. organizacijo z ljudsko - izobraževalnim programom — tem več se bo delalo, in zdrava ter stvarna konkurenca med našimi prosvetnimi društvi na tem polju bo le koristila stvari.»

Dunaj, 3. aprila. Poslanska zbornica

Dunaj, 3. aprila. Poslanska zbornica je danes nadaljevala razpravo o najnem predlogu poslanca Pogačnika glede zvišanja rekrutnega kontingenta. Prvi je govoril socijalni demokrat Daszinski, ki je v dolgem, duhovitem govoru pobijal zahteve vlade po povišanju rekrutnega kontingenta. Med njegovim govorom je poljski poslanec Pastor, ki je stal v bližini govornika, omedel in se zgrudil na tla. Zdravnik so mu takoj prihiteli na pomoč, a trajalo je precej časa, preden se je toliko zavedel, da so ga mogli prenesti iz zbornice v neko stransko dvorano. Daszinska izvajanja je pobijal krščanski socijalci Bielohlanek. Seja še traja, prihodnja seba bo jutri.

Konferenca Čehov z justičnim ministrom.

Dunaj, 3. aprila. Danes popoldne ob 3. imajo češki poslanci posvetovanje s pravosodnim ministrom dr. Kleinom.

Nemški cesar na Dunaju.

Dunaj, 3. aprila. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da pride cesar Viljem z nemškimi potentati meseca julija na Dunaj, da cestita osebno cesarju k šestdesetletni njegovega vladanja.

Železničarski shod v Trstu.

Trst, 3. aprila. Železničarskega shoda se je udeležilo okoli 1000 oseb.

Med zborovanjem je prišlo v dvorano okoli 200 narodnih delavcev; posledica tega je bila, da je prišlo do takega konflikta med narodnimi in socijalnodemokratiskimi delavci, da so morali shod zaključiti. Slovenci so na to odšli v »Narodni dom«. Sledili so jim socijalisti. Pred »Narodnim domom« je prišlo med obema strankama do spopada. Policija je intervenirala ter razdrožila prepričajoče. Socijalisti so na to odšli v društveni dom, kjer so imeli shod, ki se ga je udeležilo okoli 500 delavcev. Sprejela se je resolucija, da prično železničarji takoj s pasivno resistenco, ako železniška uprava ne ugodni njihovim zahtevam.

Srbško - bolgarski sporazum.

Solun, 3. aprila. Srbske in bolgarske ustaške čete v skopljanskem vilajetu so sklenile med sabo premirje.

Nadejati se je, da bo temu premirju sledil popoln sporazum, ki bo enkrat za vselej končal medsebojno klanjo.

Knez Karagjorgjevič umrl.

Pariz, 3. aprila. V Versaillesu je umrl knez Božidar Karagjorgjevič, bližnji sorodnik srbskega kralja Petra.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor doloka zakon.

Dragocen recept

ki služi za izdelovanje čudovitega sredstva za ohranjanje zob, je iznašel leta 1373 Pr. Boursard in ga hrani sedaj benediktinska opatija v Soulacu, ki skrbi za to, da to zaupčino še nadalje obrača Slovencu v korist.

Sredstva za ohranjanje zob, n. pr. benediktinska zobna voda, benediktinska pasta za zobe in benediktinski zobni prašek uživajo nedotakljiv svetovni sloves; vkljub vsem naporom konkurence in neštetnih ponaredb ni visokostenčna vrednost benediktinskih preparativ nikdar mogla biti zatemnjena. To so zaradi njih eminentno antisepetičnih lastnosti edini uspešni pomočki za ohranitev lepih in zdravih zob. Benediktinska ustna voda — zobna pasta in zobni prašek se dobiva samo v originalnih zavojih v parfumerijah, drogerijah in lekarinah. Pred ponaredbami se resno svari.

stenški, dr. Emil Bock, Fran Doberjet, Peter Grasselli, Ivan Murnik, Iv. Sajovic, Ivan Velkovrh in dr. Fran Zupanc, dalje gospo: Evgenija Bamberg, Marjana pl. Frank, Antonija Kosler, Beti pl. Laschan, Ernestina pl. Račič, Helena pl. Schöppl, Karla baronica Schwarz, Fani baronica Wurzbach in Luitgarda Zeschko; za podružnice gg.: Gabrijel Piecner, Matija Zamida, gospo: Hermina del Cott, Melanija Luckmann, Ninka Luckmann in novo g. polkovnik Michael pl. Lukanc. Za računske preglede so bili zopet izvoljeni gg.: Adolf Eberl, Henrik Lindtner, Josip Poklukar, Viktor Recher in novo g. Terezina dr. Jenkova. Društveni odbor je izvolil za predsednika g. cesarske svetnika Ivana Murnika, za predsednico gospo baronico Karlo Schwarz, za I. podpredsednika gospo Petra Grasselli, za II. podpredsednico g. vladnega svetnika dr. Frana Zupanca, za I. podpredsednico gospo Antonijo Kosler in za II. podpredsednico gospo Antonijo Kosler in za II. podpredsednico gospo Beti pl. Laschan-Moorland. Dalje je društveni odbor izvolil zopet za odposlanec pri zveznem zboru na Dunaju: Ekselencijo Olgo baronico Hein, gospo Antonijo Kosler, gospo Luitgardo Zeschko, g. sekcijskega šefa Ludovika Dimitza, dvornega svetnika dr. Andreja Ferjenčiča in ekselencijo Viktorja barona Heina. V razsodišču so bili zopet poklicani gospodje: dvorni svetnik marki Gozani, višji sodni svetnik dr. Josip Martinak, dvorni svetnik dr. Josip pl. Račič in za namestnika gg.: sodni svetnik Fran Andolšek in odvetnik dr. Fran Papež.

Plačilni listki družbe sv. Cirila in Metoda. Prijatelj našega lista nam poroča, da je nekje prišel na sled nerednosti pri uporabi plačilnih listkov družbe sv. Cirila in Metoda. Nekateri natakarji oziroma nastarice popisujejo te listke prav naračno. Če gost listka ne raztriga, zadržajo te osebe raho zapisane številke in listke zopet uporabljajo — v svojo korist. Občinstvu je torej priporočati, naj vsakdo plačilni listek, ko ga poravnava, uniči.

Družbi sv. Cirila in Metoda. Prijatelj našega lista nam poroča, da je nekje prišel na sled nerednosti pri uporabi plačilnih listkov družbe sv. Cirila in Metoda. Nekateri natakarji oziroma nastarice popisujejo te listke prav naračno. Če gost listka ne raztriga, zadržajo te osebe raho zapisane številke in listke zopet uporabljajo — v svojo korist. Občinstvu je torej priporočati, naj vsakdo plačilni listek, ko ga poravnava, uniči.

Dve novi hranilnici in posojilnici. Ustanovila se je »Kmečka posojilnica Podart-Ljubljno v Podnartu« ter »Hranilnica in posojilnica na Viču«. Obe sta v naprednih rokah.

Novo društvo. Ustanovilo se je, podpreno in stekovno društvo gozdnih delavcev s sedežem v Češnjici nad Škofjo Loko.

Mestna godba v Kranju je imela 29. pr. m. občni zbor, na katerem se je sklenilo, da se društvo razpusti. Inventar se prepusti mestni občini kranjski.

Olepševalno društvo v Kranju ima izredni občni zbor dne 4. t. m. ob pol 9. zvečer na »Novi pošti« v Kranju s temi sporedom: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Izpremembra društvenih pravil. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. K občnemu zboru imajo pristop člani in po njih vpejani gostje.

Cebelarski shod v Dobrepolju se vrši v nedeljo 5. t. m. ob 3 pop. pri g. Čelofigu. Predaval bo o umnem čebelarstvu g. nadučitelj Anton Likozar iz Ljubljane.

Na petrazredni ljudski šoli v Radetah pri Židanim mostu se je vršil dne 28. marca izredno dobro obiskan roditeljski sestanek. Navzočih okrog 200 staršev. Po daljšem pozdravu g. nadučitelja Fr. Ranta je predavala gdje Kolnik o temi: »Mati pri vzgoji svojih hčera« ter žela za zanimivo in izredno potučna izvajanja vseobše priznanje. Sklopiške slike »iz življenja našega cesarja« in »potovanje po Avstriji« je pojasnjeval nadučitelj Fr. Rant. Starši že več takih poučnih stankov.

Iz Divače. Dne 30. sušca t. l. se je poslavljala od nas dospod Vekoslav Vehove, asistent južne železnice s cenjeno gospo soprogo. Slovo, katero mu smo pripredili sicer v ozkem, zato tem zabavnejšem krogu je pokazalo, kako da nam je bil prijavljen ne le kot kolega ampak tudi kot družabnik. Bil je res mož, ki se je zavedal svoje narodnosti, kakor tudi svojih družbenih dolžnosti in mu naj bodo te vrstice v zadoščenje za vsa brdka očitana njegovih nasprotnikov, katerih se bomo tudi mogoče enkrat na tem mestu spomnili. Bodite uverjeni, g. Vehove, da Vaj bo z gospo soprogo pogrešal ne le vsak izmed kolegov, ampak tudi vsi Divačani, ki so Vas poznali! O prilikl slovesa je bil nabran znesek K 940 za Ciril Metodovo družbo.

Trboveljska promogokarna družba plača za zadnje prometno leto devetodstotno dividendo od delnice glasom tozadnevnega sklepa upravnega sveta te družbe na Dunaju.

Čudna razsodba. Celjsko okrožno sodišče je nedavno obsodilo nekega moža, ki je na javni shod na prostem metal kamenje ter s tem po novem državnozoborskem volinem zakonom motil shod. Vrhovno sodišče pa je obsodbo razveljavilo ter odredilo, da se mora mož oprostiti, ker shod na prostem ni bil postavno sklene.

Postajenatnik v Celju, pl. Franken, tako se nam piše od ondot, gre z aprilom t. l. v zasluženi pokoj. — Naslednik mu bode nekaj Kugler, trd Nemec, v katerega imenovanju je vaš list že poročal. Novemu šefu prav resno svetujemo, da malce svoje pozornosti posveti tudi buffetu na celjskem kolodvoru. Ta buffet opravlja Kuster, bivši mestni odbornik, ter se imenitno masti ob tem poslu. — A tu ni vse tako, kakor bi moralno biti in kakor bi bilo želeli. Če pa ne bode kmalu redno, govorili bodo — odločneje.

Redni občni zbor pomočniškega zborna gostilničarskega združja bo v četrtek, dne 9. aprila ob pol 3. pop. v dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani, po sledetem dnevnem red: 1. Poročilo načelstva. 2. Letno poročilo o delovanju blagajne. 3. Polaganje računa za leto 1907. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Volebitve treh članov v nadzorstvo. 6. Prenameba pravil. 7. Razsodite.

Redni občni zbor pomočniškega zborna gostilničarskega združja v Ljubljani bo v sredo dne 8. aprila ob 3. popoldne v hotelu »Ilirija«. Dnevní red: 1. Poročilo načelstva. 2. Ustanje zapisnika zadnjega občnega zborna. 3. Volitev: a) Štirih odbornikov v pomočniški zborni, b) enega zastopnika v zadružni zbor za dobo 3 let, c) dveh članov in dveh namestnikov v razsodniški odbor, d) dveh članov v razsodniški odbor, e) triih članov in dveh namestnikov v občnem zborniku v zadružni zbor.

Pomorski Major iz Trnovelj, ki je pri zgradbi novega davčnega posloja v Celju, kakor smo to že poročali, zadobil smrtonosne poškodbe, je že umrl. Ostavil je teno s šestimi otroki v največji bedi. Kdo bode odsej oskrboval te revčke?

Iz celjske okolice se nam piše dne 1. aprila: V Voglajno je skočil vajenc Jerič, sin mesarskega pomočnika Simona Jeriča. Vzrok temu je bilo dejstvo, da je dečko pri nekem celjskem obrtu zmaknil vsoto deuarja, a je bil pri tem zasačen. Dečka so izvlekli iz kopeli ter ga spravili v varso — kamerco.

Trg Ljubno v goreni Savinski dolini d. ni vodovod, ki je proračunan na 30 000 K in katerega izvedba se poveri tvrdki Greinitz v Građe.

Pedzemške Jame v Savinski im Šaleški dolini po preiskoval po naročilu železničnega ministristva A. Perko iz Ljubljane.

Nesreča pri železnicici. Pri zgradbi največjega mosta pri Turski železnični v Stampf jarku pri Gračanu na Koroskem se je 1. aprila z delavci vred porušila lesena stavba pri predpripravni cesti za dovozjanje materiala k mostu. Dolga je bila okoli 40 m in visoka 15 do 20 m. Pri delu je bilo kakih 20 do 30 delavcev; eden je na mestu izdihnih, 10 jih je več ali manj ranjenih. Grozno je bilo videti, kako so ležali delavci med destami in tramovi. Delavci so vsi iz Spodnje Avstrije.

Zabavni večer »Zvezde« na Dunaju bo v nedeljo, dne 5. t. m. v prostori »Lehrhäuserverein« Lange-gasse 20. VIII. okt. Začetek točno ob 7. Vstop brezplačen.

Novo slovenske banke v Trstu. Tekom tega in začetkom prihodnjega leta ustanove v Trstu svoje podružnice »Ljubljanska kreditna banka«, »Živnostenska banka pro Češky a Moravu« ter »Hrvatska vje-rseska banka v Dubrovniku«. Dosedaj deluje v Trstu že 2 slovenske banke (»Jadranska banka« in podružnica »Ustredna banka č spofitelen«) ter 2 slovenska denarna zavoda »Hranilnica in p sojilnica« ter »Trgovska obrtna zadruga«.

Zlile si je prezreal v Trstu 60-letni preddelavec v plinarni Josip Jurko in bil že mrtev, ko so ga našli.

Avtomobilna zveza med Trstom in Reko. Kadar se poroča iz Trsta, se v najkrajšem času vpelje avtomobilna vožnja med Trstom in Reko, ker so vsa preddelka že končana. Vožnja bo trajala od Trsta do Reke samo dve uri. Sprva se nabavijo trije veliki avtomobilni omnibusi, v katerih vsakem bo prostora za 14 do 16 oseb. Črta pojde tudi skozi Opatijo. Bogati avstrijski kapitalisti bodo finančirali podjetje.

Se dobi povsed!
Kalodont

neobhodno potrebno zobna cremē
zaržuje zobe čisie, bole in zdrave.

Zahvala.

Neimenovana gospoda sta darovala v nedeljo, dne 29. marca t. l. za prvi kamen županice šole v Gradcu 10. krov.

Darovalcem izreka županstvo Gradec srčno zahvalo.

Mazelle, župan.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 29. marca: Leopolda Müller, železni uslužbenca hči, 5 mes. Velike čolnarske ul. 12. Ecclampsie infant. — Mihail Pajšar, bivši krojač, 71 let, Japljive ulice 2.

Dne 30. marca: Marija Punčuh, kramarjeva hči, 6 mes., Privoz 8.

V hiralnic:

Dne 29. marca: Matija Rupar, delavec, 37 let. — Elizabeta Mekinda, čuvajeva žena, 62 let.

Dne 30. marca: Uršula Janežič, gostinja, 82 let.

▼ autentični belnič:

Dne 28. marca: Martin Premk, milnar, 19 let. — Lovro Podboj, delavec, 79 let.

Meteorološko poročilo.

Hina nad morjem 306. Srednji kraški lik 780-9 mm.

aprilia	Čas opazovanja	Stanje baro metra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
2.	9. zv.	737.1	50 p. m. szh.	jasno	
3.	7. zj.	739.1	-13 brezvetr.		
• 2. pop.	737.6	11.1	slab jug pol obli.		

Srednja včerajšnja temperatura 39 mm, norm. 71 mm. Padavina v 24 urah 00 mm.

Zahvala.

1173

Povodom smrti mojega soproga Viljema Polaka inženjera v Tržiču

izražena sočutstva in častno spremstvo pri pogrebu so mi v veliko tožažo in izražam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno slav. občinskemu odboru, čest. g. duhovnikom, društvom in deputacijam ter pevcom najtoplejšo in presrčno zahvalo.

V Tržiču, dne 1. aprila 1908.

Pavla Polak.

Naprodaj je
kobila
z žrebeto
pri L. Brelih v Podmelcu, Goriško.

Sprejme se takoj
kroj. pomočnik
v trajno delo. 1178-1

MARTIN BIZJAK
krojaški mojster, Kolodvorske ul.
št. 35 v Ljubljani.

10.000 parov čevljev!
4 pari čevljev samo 3 gld.
Vseh ugodenega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podpišti, največje oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.
Vsi 4 pari samo 3 gld.
Za naročitev zadostne dolgot.
1187 Razpolaganje po povzetju.
Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.
Neugajajoče rad zamenjam

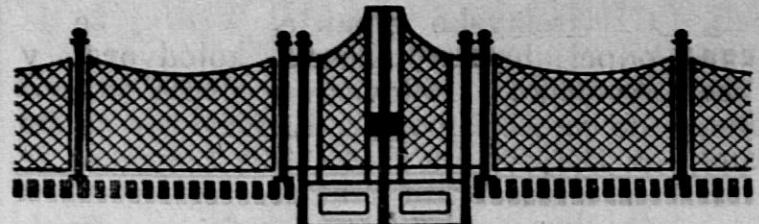
Hotel Južni kolodvor.
(A. Seidel.)

Jutri, v soboto, 4. aprila
velik

KONCERT
popolne

Ijubljanske Društvene godbe.
Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
A. SEIDEL
hotel.

OGRAJE, PLOTI ZA PARKE ZA DIVJAČINO,
BODEČA ŠICA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNI PO-
STELJNIKAI. PRORAČUNI ZASTONJ.

Hutter & Schrantz d. d.

Dunaj Mariahilf in Praga-Bubna.

1078-1

Kišnik

ki je več vrtnarstva ali pa je kočijaž, oženjen in brez otrok, se sprejme tako. 1186-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

**Več mizarjev
in čevljjarjev**
sprejme tako Fr. Žnidaršič, Šapjane, Istra. 1171-1

Išče se za takojšnji nastop
trg. pomočnik

v trgovino z mešanim blagom. Prednost imajo tisti, ki se spoznajo pri usnuju. Plača po dogovoru. 1162-1

Tvrda Ivan Stöckl
Stari trg pri Rakeku.

Dobro idota stara
špecerij. trgovina,
prodaja žganja in
vina ter trufika

nasproti velike cerkve na glavnem celeti v obljudenem kraju (zdravilišče) se zaradi rodbinskih razmer pod povoljnimi pogoji tako prodaja. Letni premet 70 - 80 000 krov. 1166-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Senzacionalna iznajdba!
Edina prodaja novega, v vseh državah patentovanega obratnega motorja, ki se lahko povsodi z vodovodno močjo spravi v obrat, cena na drobno 50 K, neutrpljivo za vsakega obrtnika in vsako hišo se za Kranjsko odda samo solventni firmi v Ljubljani.

Z zastopnikom se lahko govoriti do sobote in nedelje v hotelu „pri Slonu“, soba št. 8 od 10 - 12. ure in od 2 - 4. ure. 1193

Samo do 18. aprila t. l.
Velika velikonočna priložnostna prodaja.

Kaj ovejša in najfinnejša konfekcija za dame, gospode, deklice, dečke in otroke se prodaja čudovito ceno.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatović v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom kakor tudi

se sprejmeta tako pod ugodnimi pogoji.

LEOPOLD LAVŠ
1155 v Tržiču na Gorenjskem. 2

Krasne BLUZE
največja izbera v svilu in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsakovrstna krila, peri o in otročje oblike priporoča po najnizjih cenah M. KRISTOFIČ por. Bučar STARI TRG št. 28.

Najboljše srajce
bele in barvaste, za gospode so s znamko „labud“. SCHUTZMARKE A. ŠARC Ljubljana - Liberec. Izdelane v lastni šivalnici. Priporoča jih Anton Šarc Sv. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.

Anton Šarc
Sv. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.

Opreme za otroke
in otroško perilo.

SLAVIJA
Razvijeno zavarovalna banka v Pragi.

Pre. kont. 30.000.07-70 K. Ime in predstavnik in kapitalje 91.056.000-72 K.

Po velikosti druga zavarovalnica na celotni državi.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni in jasni poslovnost, vodilna v zavarovalni in finančni dejavnosti.

Pravilni